

Contemplaties van een jazzzangeres

't Was toch wel een erg ongebruikelijke stap, dacht zij, terugkijkend op het tijdgewricht waarin haar ouders zaliger de enkele reis vanuit Europa naar de Nieuwe Wereld maakten: 1927, midden in het interbellum; naar verluidt een enerverende en bere-interessante periode. Haar moeder, uit het vijfde arrondissement in Parijs, en haar vader, telg uit een grachtengordelgeslacht, hadden elkaar leren kennen in Brussel, de elegante en bruisende capitoel van het bijna honderdjarige Belgische koninkrijk, en waren verliefd geworden in een bonte aaneenschakeling van volstrekt onvoorspelbare toevalligheden.

Omdat ze geen keuze konden – of wilden – maken over waar zij hun gehuwde leven zouden gaan leiden (Amsterdam, Parijs, of Brussel), en ze beiden gefascineerd waren door de verhalen over de jazzage in de Verenigde Staten van Amerika, waren ze op Koninginnedag 1927 ingescheept op een van de oceaanstomers van de Holland-Amerika Lijn die haast dagelijks naar de West vertrokken, vanuit Rotterdam naar New York. Uit de soms anekdotische verhalen begreep zij dat de reis op zich al een apotheose moest zijn geweest: cocktailtijd begon zo'n beetje na het champagneontbijt, de lunch werd begeleid door gerenommeerde loirewijnen, en na het dagelijkse copieuze zesgangendiner – met andermaal champagne en geraffineerde bourgognes – werd er geswingd, gejived en gejjitterbugd tot in de kleine uurtjes, soms met jeroenboschachtige taferelen.

Na de ontscheping op Ellis Island, in de schaduw van het Vrijheidsbeeld, en de bijbehorende verplichte immigratieperikelen, hadden haar ouders een appartement betrokken aan de westzijde van Central Park; bijna negen maanden later werd zij hun eerstgeborene, waaruit zij afleidde dat haar ouders tot die tijd een jozefshuwelijk moesten hebben gehad (of anderszins vroeg nakomelingschap hadden weten uit te stellen). “Zou het de muziek aan boord zijn geweest?” vroeg zij zich af, terwijl ze terugsdacht aan haar jeugd, een herinnering die beelden deed oprijzen van huiskamerscènes waarin zij haar eerste vocale prestaties te berde bracht voor een mêlee van familie, vrienden en kennissen, die na ieder lied luidkeels haar naam scandeerden en applaudisseerden: een prachttijd.

Ongeveer een kwarteeuw later – de Tweede Wereldoorlog was voorbij en het Westen beleefde een ongekende economische groei – had zij haar grote doorbraak: haar optreden met een klein ensembletje in een jazzclub in Greenwich Village werd opgenomen: de langspeelplaat daarvan voerde wekenlang de bestsellerlijsten aan.

Heden ten dage, in de late herfst van haar leven, keek ze nog vaak – en met een lichte melancholie – terug op die tumultueuze, maar nochtans fascinerende jaren: de enthousiaste recensies, haar amoureuze avontuur met die grote baritonsaxofonist, die zinnenprikkelende atmosfeer die de bebop teweegbracht, en – natuurlijk – aan het

tragische verlies van haar geliefde bij een scheepsramp in de Barentszee.

Terwijl ze tussen de lakens schoof, met haar kleine jackrussellterriër op haar schoot, probeerde ze de tranen die opwelden achter haar vermoeide ogen te bedwingen, maar lou loene, daar hielp geen lievemoederen aan.

Toch heb ik tot nog toe een prachtig leven gehad, dacht ze, terwijl ze de wekker op haar zojuist geüpdatete smartphone inschakelde, het lampje op haar nachtkastje uitknipte, en – met een laatste blik op het blauwverlichte Empire State Building – zich glimlachend in Morpheus' armen begaf.